

نمونه رای تخفیف مجازات مواد مخدر

شماره دادنامه قطعی:

9409970914500008

تاریخ دادنامه قطعی:

1394/01/15

گروه رای:

کیفری

رای خلاصه جریان پرونده

نامبرده فوق به جرم نگهداری مقدار دوازده گرم هروئین به موجب دادنامه شماره فوق الذکر به تحمل هفت سال حبس، پرداخت مبلغ سی و پنج میلیون ریال جزای نقدی و تحمل شصت ضربه شلاق محکوم که با توجه به اوضاع و احوال محکوم علیه (سن و وضعیت وی) به استناد ماده 37 ق.م.ا، مجازات شلاق وی به جزای نقدی به مبلغ ده میلیون ریال تبدیل گردیده و در اجرای ماده 23 قانون اخیرالذکر، نامبرده به منع اقامت در شهرستان م. به مدت 2 سال محکوم شده است. (ص 46) خلاصه اعتراض و جهات قانونی آن خانم ز. به وکالت از محکوم علیه طی تقدیم لایحه ای به رای صادره معترض و اعلام نموده؛ 1- موکل فردی مسن بوده و دارای بیماری قلبی است. 2- در چندین مرحله از منزل موکل بازرسی به عمل آمده و هیچ گونه موادی کشف نگردیده و مواد مکشوفه از منزل او به لحاظ بیماری برای مصرفش بوده است. 3- موکل فردی موجه و دارای وجهه اجتماعی خوبی می باشد و... در پایان تقاضای نقض دادنامه مذکور را برای رسیدگی مجدد در شعبه هم عرض نموده است. (ص 69-70) خلاصه جریان پرونده: بر اساس اخبار و اطلاعات واصله مردمی به پلیس مبارزه با مواد مخدر م. دایر بر فعالیت محکوم علیه فوق در امر خرید و فروش مواد مخدر در شهرک در منزل و مغازه اش که مجهز به دوربین مداربسته بوده و به داخل منزل نیز راه دارد، می نماید. که مأمورین کاشف در صورت جلسه تنظیمی خود قید کرده تاکنون چندین مرتبه جهت بازرسی منزل وی با اخذ مجوز قضایی وارد منزل شده که در آخرین مرحله (20/07/1392) موفق به کشف مقدار 90/15 گرم هروئین شده اند و فرزند وی به نام م. که پدرش را در امر فروش مواد یاری می کند، دستگیر و پس از آن به طور نامحسوس منزل موصوف مورد کنترل قرار

گرفت که مشاهده شده افراد معتاد زیادی به درب منزل و مغازه ایشان برای خرید هروئین و شیشه مراجعه می نمایند. النهایه در تاریخ 26/01/1393 مأمورین با هماهنگی مقام قضایی که با زدن زنگ منزل کسی درب را باز ننموده و ناچاراً به مغازه مراجعه و دختر مشارالیه در مغازه حضور داشته و با رویت حکم مأموریت اجازه ورود به منزل را داده که درحین ورود، محکوم علیه به حیاط آمده و با ایجاد سر و صدا و متشنج نمودن جو از بازرسی بدنی ممانعت کرده و با ایجاد درگیری، زن و دخترش نیز به مأمورین حمله ور گردیده است. در همین حال محکوم علیه از جیب کتتش یک پلاستیک حاوی هروئین را بیرون آورده و آن را پاره نموده است، مقداری را روی لباسهای مأمورین پاشیده و مقداری نیز روی زمین پاشیده است که مأمورین نایلون را گرفته تا همه مواد امحاء نشود و پس از توزین مواد مکشوفه 12 گرم اعلام که محکوم علیه نیز با اثر انگشت و امضاء مفاد صورت جلسه را تأیید نموده است. (ص 4-5-26) نامبرده در تحقیقات مورخ 26/01/1393 اظهار داشته مدت چهل سال اعتیاد دارد که ابتدا تریاک مصرف کرده و چند سالی است که هروئین مصرف می نماید. وی می گوید اتهام انتسابی مبنی بر نگهداری 12 گرم هروئین را قبول ندارد و متعلق به او نمی باشد و من فقط دو دانه کوچک داشتم که جهت مصرف بود، وی می افزاید اصلاً مواد مخدر و روان گردان نمی فروشد و گزارشها را قبول نداشته و دروغ است و اینکه مأمورین گفته اند من و همسر و دخترم با آنها درگیر شده ایم دروغ است و من فقط همان دو دانه که گفتم برای من است که می خواستم مصرف نمایم و مواد مورد مصرف را از ی. از افغان ها تهیه می کنم و حدود یک گرم در روز مصرف دارم و دوربین مداربسته جلوی مغازه و منزلم بخاطر ترس از سارقین کار گذاشته ام. (ص 9-10) مشارالیه در دادسرا نیز ضمن ردّ اتهام انتسابی، همان مطالب پیش گفت را تکرار نموده و ادامه داده است شخصی به نام د. با من اختلاف داشته و گفته بود که ح.ح. را هم نزد پسرش می فرستم و احتمالاً او این کار را کرده است چون حدود بیست و پنج روز قبل وی مقدار 5 گرم هروئین برای من آورد درحالی که قرار بود تریاک بیاورد و من قبول نکردم و ناراحت شدم و الان این بلا را سرم آورده است. با این توضیح که قبل از ورود مأمورین ح.م. در خانه ام بود و من اصلاً اظهارات مأمورین کاشف را قبول نداشته و دروغ می باشد و فقط یک گرم هروئین در جیب من بوده است که می خواستم بردارم و مأمور آن را از دستم گرفت. وی می گوید وقتی مأمورین سراغ من آمدند ناگهان دیدم مقداری هروئین از جای دیگر ریخت روی سرم و شلوار مأمورین آغشته به مواد شد و احتمالاً د. این کار را کرده است. (ص 18-19) فی ما بین یکی از مأمورین کاشف و محکوم علیه در تاریخ 27/01/1393 مواجهه حضوری صورت گرفته که مأمور اعلام کرده در هنگام دستگیری او یک بسته از جیب خودش در آورده و می خواست

پرتاب کند که دست او را گرفته و درکش و قوس گرفتن کیسه پلاستیک حاوی مواد بودم که کیسه پاره شد و مقداری از آن روی شلوار ما ریخت و بقیه آن را گرفته که پس از توزین، دوازده گرم شد. آن گاه محکوم علیه در پاسخ به اظهارات مأمور اعلام داشت «دروغ است و چنین کاری نکردم.» (ص 19) از محکوم علیه در تاریخ 28/02/1393 به عنوان آخرین دفاعیه در دادسرا تحقیق که اظهار داشته، اتهام انتسابی دایر بر نگهداری دوازده گرم هروئین را قبول داشته و از دست من این مقدار مواد را گرفتند ولی این مواد متعلق به من نیست و آقای د. این مواد را آورده بود و لحظه ای که مأمورین آمدند من ترسیدم و مواد را در جیبم گذاشتم و اشتباه کردم. (ص 35) در مورخه 28/02/1393 قرار مجرمیت و در تاریخ 29/20/1393 کیفر خواست از سوی دادسرای عمومی و انقلاب م. صادر و پرونده به دادگاه ارسال شده است. (ص 37-38) در تاریخ 18/03/1393 جلسه دادرسی با حضور نماینده دادستان و محکوم علیه تشکیل که در این جلسه محکوم علیه اعلام داشته اتهام انتسابی مبنی بر نگهداری 12 گرم هروئین را قبول ندارم و بنده تریاک مصرف می کنم. یک نفر به نام د. برای من تریاک می آورد، صبح د. یک موادی را در آورد و گفت تریاک گیرم نیامده است و این را آورده ام و بهتر از تریاک است و در حین صحبت بودیم که مأمورین آمدند و ح. از در دیگر فرار کرد و مواد دست من بود و اصلاً اهل هروئین نیستم. (ص 63-64) و متعاقب جلسه مذکور، رأی صدرالذکر انشاء گردیده است. نظریه عضو معاون 1- یکی از نواقص پرونده این است که نه در دادسرا و نه در دادگاه به هیچ وجه راجع به د. تحقیق نشده است و در صدد شناسایی و دستگیری او بر نیامده و اقدامی صورت نگرفته است تا اظهارات محکوم علیه راستی آزمایی شود. 2- دیگر نقص پرونده عدم آزمایش از محکوم علیه (تست اپیوم) که به چه نوع موادی اعتیاد دارد. 3- نقص بعدی پرونده اینکه در مجرمیت و کیفر خواست دادسرا راجع به اعتیاد یا استعمال مواد، توسط مشارالیه هیچ تصمیمی اتخاذ نگردیده است. 4- ایرادی که بر رأی صادره به نظر می رسد این که از طرفی از باب تخفیف به لحاظ مسن بودن و بیماری قلبی محکوم علیه، مجازات شلاق وی به جزای نقدی تبدیل شده است ولی از سوی دیگر با عنایت به این که اولاً ایشان بیمار قلبی و تحت درمان می باشد (بنا به گواهی و مدارک موجود در پرونده) و ثانیاً مسن بودن وی و ثالثاً فاقد سابقه کیفری می باشد، برای وی مجازات تکمیلی به منع اقامت در شهر م. به مدت دو سال در نظر گرفته شده است. علی ایحال هر چند مجرمیت و بزهکاری محکوم علیه با توجه به صورت جلسه کشف و توزین مواد مخدر (ص 4-5-26) گزارش پلیس مبارزه با مواد مخدر م. (ص 16)، تصویر پاشیده شدن مواد روی شلوار مأمورین و.. (ص 15)، نتیجه آزمایش از نمونه مواد که ماهیت مواد مکشوفه هروئین اعلام گردیده است. (ص 30)،

اقراریه ضمنی محکوم علیه در طول مراحل تحقیق و دادرسی و اقرار صریح کاشف از واقعیت مشارالیه در اخذ آخرین دفاعیه در دادسرا (ص 9-10-18-19-35-63-64)، مواجهه حضوری فیما بین محکوم علیه و مأمور کاشفی که تلاش در گرفتن کیسه مواد از دست وی داشته است. (ص 19)، صدور مجرمیت و مفاد کیفر خواست صادره از سوی دادسرای عمومی و انقلاب م. (ص 37-38) و سایر امارات و قرائن موجود محرز و مسلم است، ولیکن به موجب موارد نقص اعلامی در فوق، عقیده به نقض دادنامه مذکور داشته تا در شعبه هم عرض مورد رسیدگی مجدد واقع و انشاء رأی شود. ضمناً در مورد مجازات تکمیلی معتقدم نقض بلا ارجاع گردد. عضو معاون دیوان عالی کشور نظریه عضو معاون با عنایت به محتویات پرونده و نظر به گزارش مأمورین مبنی بر فعالیت محکوم علیه در امر خرید و فروش مواد مخدر صورت جلسه کشف مواد از ید متهم و پاره شدن پلاستیک حاوی مواد و پاشیده شدن آن به لباس مأمور و صورت جلسه و مواجهه حضوری مأمور کاشف با متهم که در حین دستگیری و کشف مواد از جیب متهم در کش و قوس اخذ مواد از ید متهم مواد روی لباس مأمور پاشیده شده و متهم آن را تکذیب ولی در مراحل تحقیقات بعدی در دادسرا وی به صراحت به کشف مواد از وی و تعلق آن خودش را قبول نموده است. و اظهارات ضد و نقیض ایشان وی در تاریخ 26/01/1393 اظهار داشته حدود چهل سال است اعتیاد دارد که ابتداء تریاک مصرف می کرد و چند سالی است که هروئین مصرف می نماید. در مورخه 18/03/1393 در جلسه دادرسی در دادگاه اتهام انتسابی مبنی بر نگهداری 12 گرم هروئین را نپذیرفته است و گفته تریاک مصرف می کند فردی به نام د. برای ایشان تریاک می آورد و صبح ایشان موادی را آورده و گفته تریاک گیرش نیامده و این مواد بهتر از تریاک است و به فرض دستگیری د. و در میزان مجازات ایشان مؤثر نخواهد بود. همچنین اقرار و اعتراف صریح ایشان به اعتیاد به مواد مخدر از نوع هروئین و صورت جلسه توزین و تحویل مواد به انبار و مثبت بودن آزمایش مواد از نوع هروئین و صدور قرار مجرمیت و کیفر خواست و سایر قرائن و امارات منعکسه در پرونده عقیده بر تأیید دادنامه معترض عنه در خصوص مجازات اصلی را دارم. لیکن در خصوص مجازات تکمیلی ایشان لازم به ذکر است که چنانچه مجازات اصلی به نظر دادگاه با توجه به نوع جرم و کیفیت ارتكابی آن در تنبیه و متنبه شدن وی را مؤثر ندانسته می تواند از مجازات تکمیلی و تبعی استفاده نماید. در حالی که دادگاه محترم به لحاظ وضعیت جسمانی محکوم علیه میزان مجازات اصلی را تقلیل داده و این با فلسفه مجازات تکمیلی منافات دارد و دو سال اقامت اجباری در شهر دیگر غیر از محل اقامت برای یک پیرمرد به مراتب سخت تر خواهد بود، لذا در این خصوص عقیده بر نقض بلا ارجاع دارم. عضو معاون دیوان عالی کشور معاون قضائی محترم رئیس

دیوان عالی کشور با سلام. در این پرونده پیرو اظهار نظر دو نفر از همکاران محترم قضائی، در تاریخ 4/11/1393 به اینجانب ارجاع شده است. گزارش پرونده مسبوق به تدوین است. آقای ح. به جرم نگهداری 12 گرم هروئین به مجازات مذکور در رأی محکوم شده و معطوفاً به مراتب یاد شده به شرح ذیل اظهار عقیده می نماید. نظریه عضو معاون با توجه به اختلاف نظر حادث شده باید نسبت به موارد ذیل تعیین تکلیف گردد 1- آیا مجرمیت محکوم علیه محرز است یا خیر 2- در فرض مجرمیت آیا اظهارات مشارالیه در مورد فردی بنام د. و با این وصف که اظهارات وی کذب نباشد در مجازات قانونی جرم تأثیر دارد یا نه 3- نقائص اعلام شده در نظریه اول در اساس مجرمیت محکوم علیه و مجازات آن مؤثر می باشد یا نه 4- مجازات مورد حکم با قانون انطباق دارد یا خیر. از عطف توجه به مفاد صورت جلسه کشف مواد، بعد از ورود مأمورین به منزل مشارالیه، بازرسی بدنی انجام و بسته حاوی مواد از جیب شلوار کشف و بعد از اقدام به امحاء و پاشیدن مقداری از مواد بر روی لباس مأمور و توضیحات مأمور محترم (ص 15-17) و اذن بازرسی از منزل در 07/07/1392-13/05/1392 (ص 11 و 13)، گزارش اطلاعات ناحیه مقاومت بسیج در مورد فروش مواد مخدر توسط مشارالیه (ص 14) در وقوع جرم در حد نگهداری 12 گرم هروئین و امحاء بخشی از آن توسط محکوم علیه تردیدی وجود ندارد. اظهارات نامبرده در خصوص فردی بنام د. اولاً فاقد دلیل بوده و این که با وجود خصومت بین نامبردگان آوردن مواد به منزل محکوم علیه و قبول مواد توسط صاحب منزل غیر عقلانی می باشد و افزون بر آن مالکیت د. نسبت به مواد مکشوفه متمایز از بزه نگهداری مواد بوده و تعلق مواد به یک فرد و نگهداری آن توسط فرد دیگر کاملاً قابل جمع می باشد و اظهارات به عمل آمده را در نفی بزه نگهداری مواد مؤثر در مقام نمی داند. همچنین عدم انجام آزمایش راجع به اعتیاد و این که چه موادی استعمال می نماید به تحقق بزه نگهداری اخلال وارد نمی کند. مجازات هفت سال حبس، 60 ضربه شلاق و 000/000/35 ریال جزای نقدی در حد بند 4 ماده 8 قانون مبارزه با مواد مخدر از حیث احراز وقوع جرم، قابلیت انتساب آن به مشارالیه تطبیق با قانون در تعیین مجازات و رعایت تشریفات دادرسی عاری از اشکال می باشد اما تبدیل مجازات شلاق به جزای نقدی از حیث مشمول ماده 38 قانون مبارزه با مواد مخدر خارج است. زیرا در ماده 38 تبدیل مجازات تجویز نشده و یک مورد تجویز تبدیل از اعدام به حبس ابد به لحاظ عدم قابلیت تنصیف اعدام به نصف بوده است و چون مقتن در مقام بیان حکم بوده و یک مورد تبدیل مجازات را پیش بینی کرده است. لذا در سایر موارد تبدیل فاقد جواز قانونی بوده و همچنین با وصف صراحت ماده 38 قانون، رجوع به قواعد عام نیازمند نص قانونی است. دو سال منع اقامت در م. بر اساس استدلال همکاران

محترم قضائی مبتلاء به اشکال بوده و در دو مورد اخیر یعنی تبدیل شلاق به جزای نقدی و دو سال منع اقامت در م. نقض بلا ارجاع دادنامه مورد پیشنهاد بوده و همچنین ردّ اعتراض وکیل محکوم علیه را نیز مورد پیشنهاد قرار می دهد.

رأی شعبه دیوان عالی کشور

درخصوص اعتراض ز. به وکالت از ح. نسبت به دادنامه شماره 192- 19/03/1393 صادره از دادگاه انقلاب اسلامی شهرستان م. ملاحظه می شود ح. در رابطه با نگهداری مقدار 12 گرم هروئین به مجازات تحمل هفت سال حبس و پرداخت مبلغ سی و پنج میلیون ریال جزای نقدی و 60 ضربه شلاق تعزیری محکوم گردیده که مجازات شلاق وی به پرداخت مبلغ ده میلیون ریال جزای نقدی تبدیل گشته است. ضمناً متهم به منع اقامت در شهرستان م. به مدت 2 سال نیز محکوم گردیده است. با توجه به مجموع محتویات پرونده و نواقص و ایرادات اعلامی از ناحیه احد از قضات محترم دیوان عالی کشور رأی صادره مخدوش تشخیص داده شده است، قابل تأیید نمی باشد و در اجرای ماده 32 قانون اصلاح قانون مبارزه بامواد مخدر رأی مرقوم نقض و پرونده جهت رسیدگی مجدد به شعبه هم عرض ارجاع می گردد. به علاوه درخصوص مجازات تکمیلی (منع اقامت در شهرستان م. به مدت 2 سال) نقض بلا ارجاع مقرر می گردد.

رئیس شعبه اول دیوان عالی کشور - حسین کریمی